

HORTEN

Klimasikring

VEJ-EU 8. maj 2025
Advokat Tue Trier

*Kilde: Information.dk
(Louisiana)*

● Seneste nyt

13. aug 2024, 08:03

Læs op

Risiko for flere oversvømmelser – nu er skybrudstunnel forsinket

Lyngbyvejen efter skybrud søndag den 4. august 2024.
Foto: Thomas Sjørup/Ritzau Scanpix

Svanemøllen Skybrudstunnel skulle oprindeligt have stået færdig i 2026, men er forsinket seks år.

Den 10 km lange underjordiske tunnel, den såkaldte Svanemøllen Skybrudstunnel i København, bliver – når den er færdig – afgørende for at beskytte bilister og andre mod

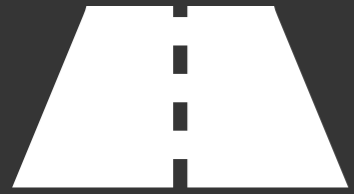
Kilde: [Risiko for flere oversvømmelser - nu er skybrudstunnel forsinket | TV 2 Kosmopol](#)

Eksempler på hvordan HOFOR klimasikrer byerne

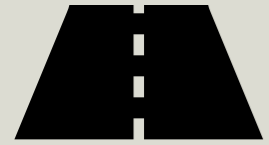

▲
TUNNELER OG BASSINER HÅNDRER ENORME MÆNGDER VAND

Kilde: [Vand fra alle sider truer byerne - klimasikring i fællesskab \(hoformedia.dk\)](#)

Klimaprojekter i vejarealer

Klimaprojekter i vejarealer

Aktører

**Myndigheds-
behandling**

Økonomi

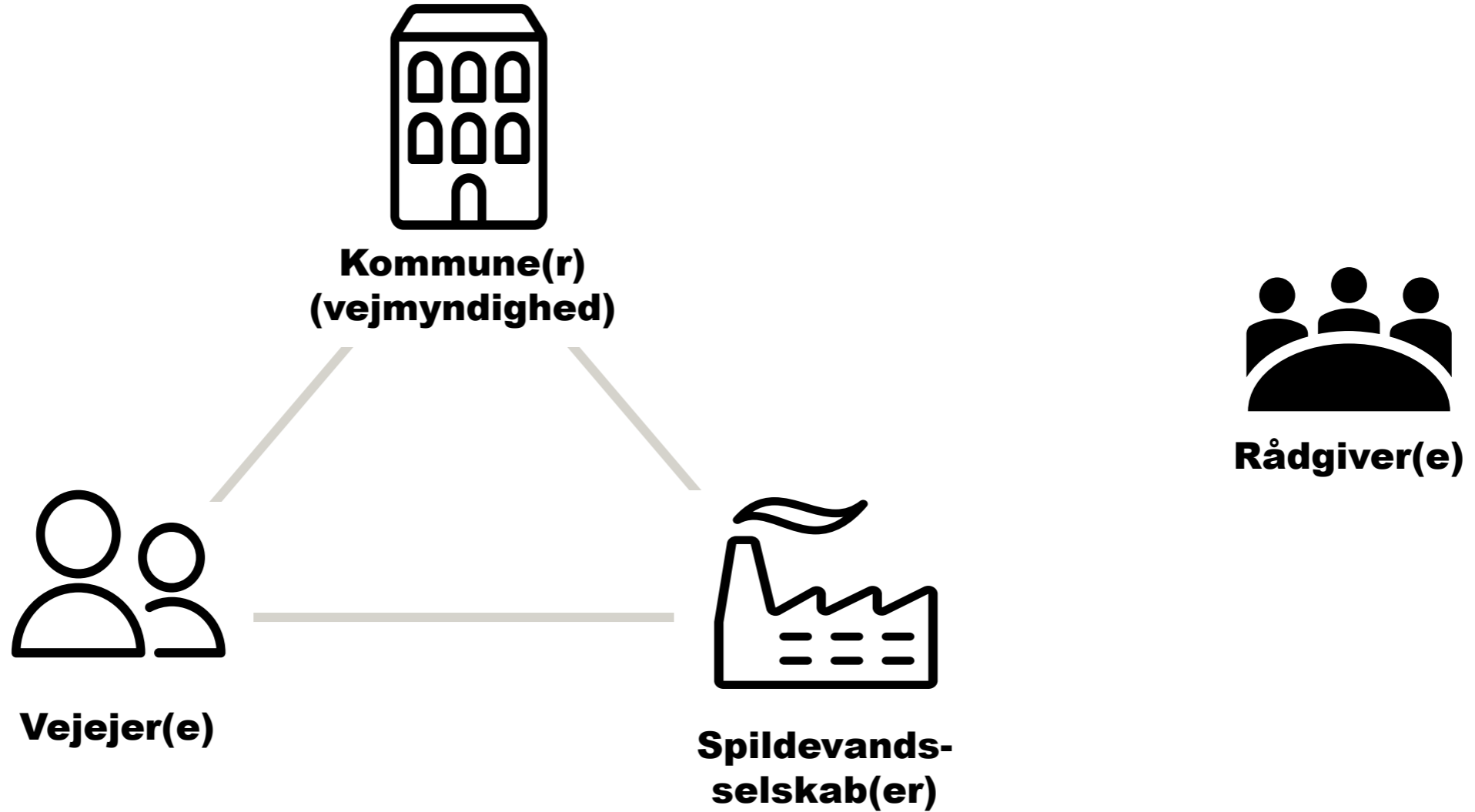
**Areal- og
rettigheds-
erhvervelse**

Klage

Eksempler

**Udvalgt
praksis**

Aktører

Vejejer

Privat vej

Grundejer

Privat fællesvej

Grundejere

Offentlig vej

Kommune/stat

Klimaprojekter i vejarealer

Aktører

**Myndigheds-
behandling**

Økonomi

**Areal- og
rettigheds-
erhvervelse**

Klage

Eksempler

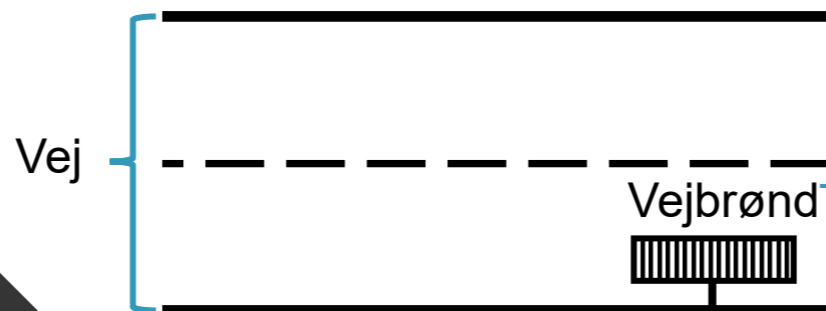
**Udvalgt
praksis**

Hvor falder vandet?

Hus på grund

Forsyningens eller grundejers pligt

Forsyningens pligt

Pligten er hos kommunen, privat vejejer eller Vejdirektoratet

Vejanlæg eller spildevandsanlæg?

”Vejanlæg”

- Anlæg, der håndterer vejvand
- Vejafvanding er en del af vejens udstyr (“vejens udstyr” er ikke defineret i lovgivningen, men dækker overordnet over det udstyr, som varetager en del af vejens drift)
- Fx vejbrønde eller vejdræn

”Spildevandsanlæg”

Spildevandsbekendtgørelsens § 3, stk. 7

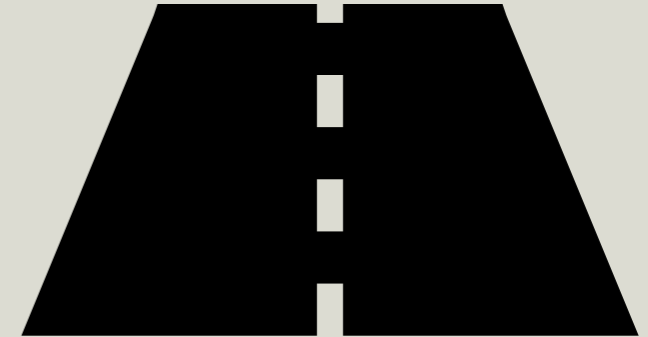
”Ved et spildevandsanlæg forstås såvel åbne som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning eller behandling af spildevand mv. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse.”

- En del af afløbssystemet
- Afleder eller behandler spildevand

Klimatilpasning på veje

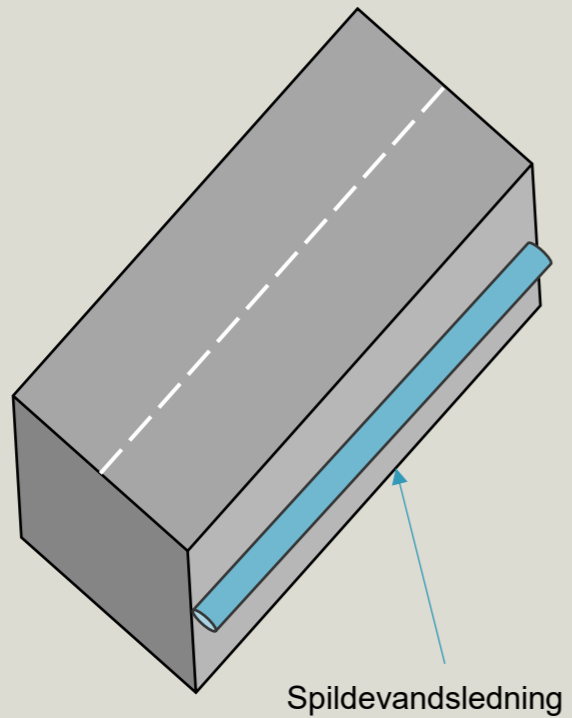
Vejloven

- Hovedhensyn – trafiksikkerhed og trafikafvikling
- ”andre former for infrastruktur” kan placeres i vejnettet, jf. § 1 – herunder klimaanlæg

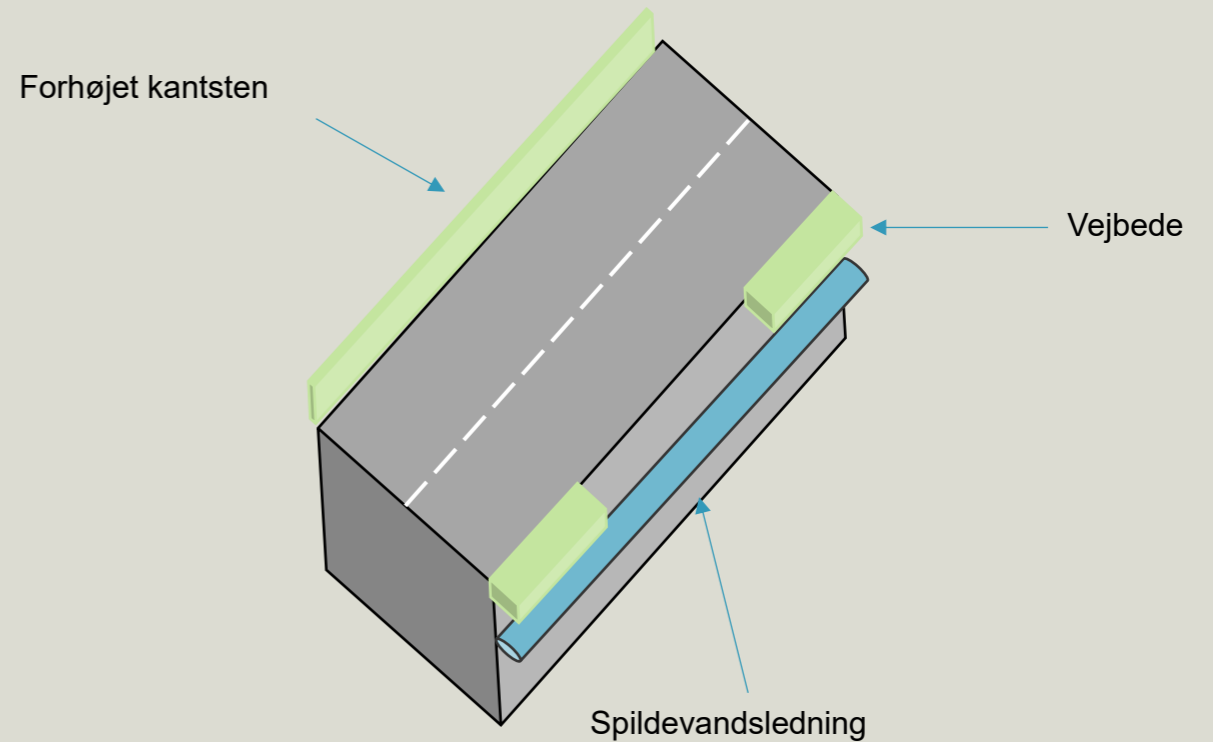

Klimatilpasning på veje

1) Traditionelt spildevandsprojekt

2) Klimatilpasningsprojekt (eksempel)

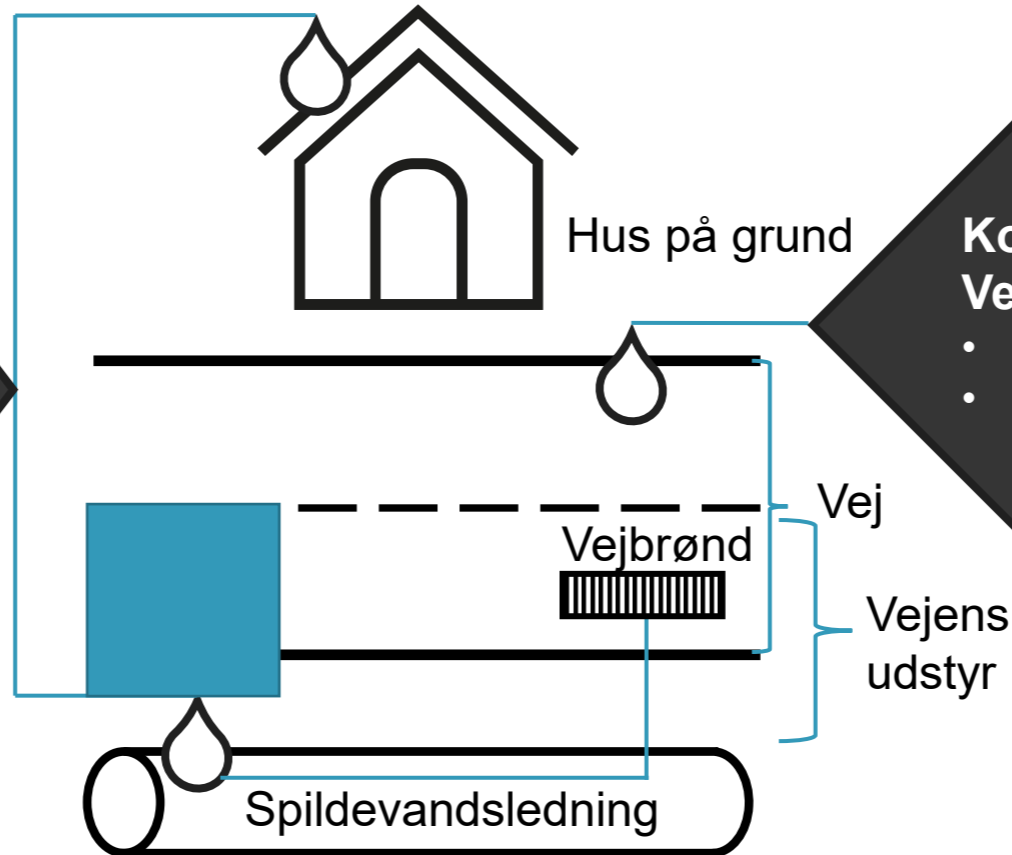
□ = Forsyningen

□ = Klimatilpasningsprojekt

1) Traditionelt spildevandsprojekt

Forsyningen

- Etablerer ledning under vej
- Håndterer husspildevand og regnvand (og vejvand fra tilslutning til forsyningens ledning)
- Bærer udgifter til anlæg, drift og vedligeholdelse
- Afholder omkostninger til adgang og reetablering ved ledningsarbejde

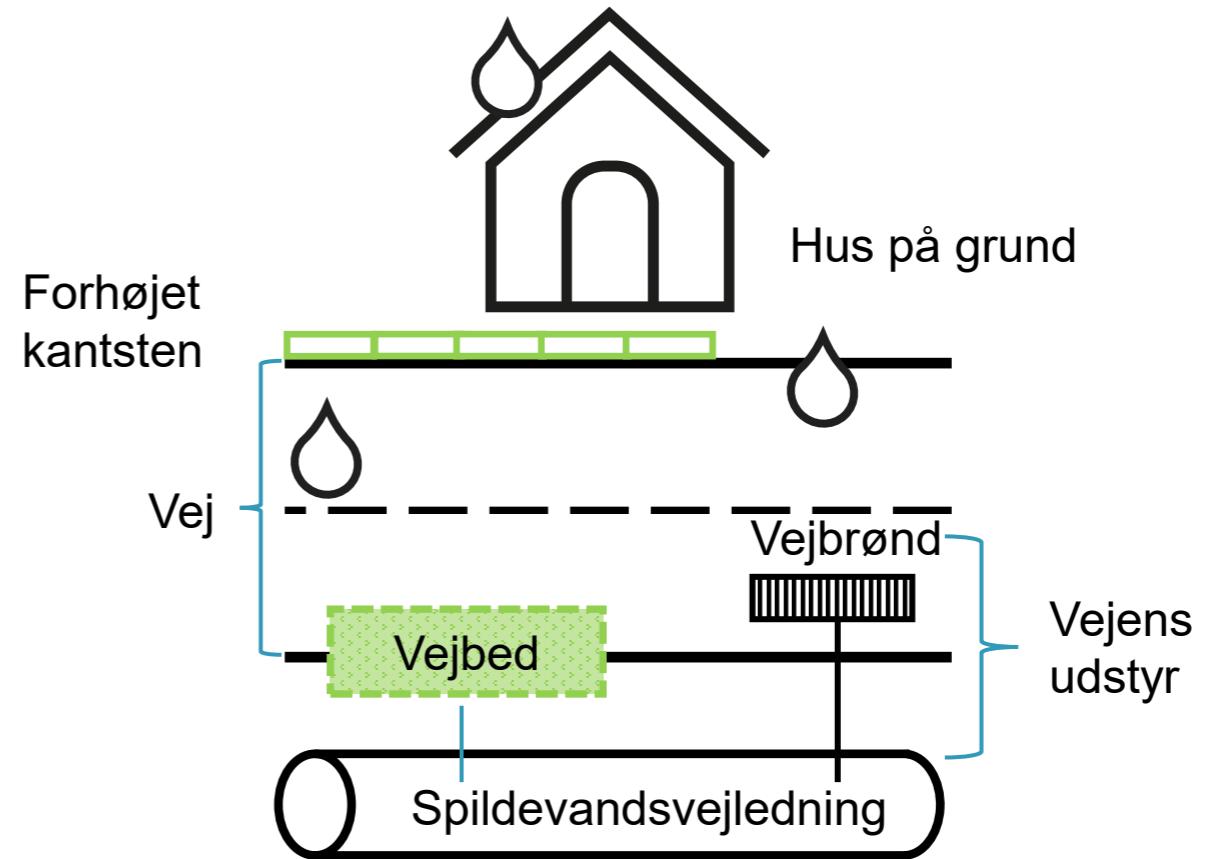

Kommunen/privat vejejer/ Vejdirektoratet

- Håndterer vand på vejareal
- Bærer udgifter til anlæg, drift og vedligeholdelse af vejanlæg

2) Klimatilpasningsprojekter

- Kantstenene forhøjes fx for at lave en skybrudsvej, eller der etableres LAR-anlæg (fx vejbede) for at opsamle, nedsive og forsinke afledningen af regnvand
- Forsyningen kan eje, udføre, drifte og finansiere projekterne
- Finansieringen skal ske på baggrund af projektypen, herunder hvilken nytte parterne har af projekterne

Nødvendige omkostninger

Hvile-i-sig-selv princippet

- Spildevandsselskaber må kun afholde nødvendige omkostninger ved løsningen af deres opgaver, jf. spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4

Omkostningsbekendtgørelsen

Nødvendige omkostninger i kapitel 2

Omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1 (hævelse af det faktiske serviceniveau)

- Spildevandsselskaber kan indregne udgifter i bidragene til forhøjelse af det faktiske serviceniveau, som er nødvendige for at nå det serviceniveau, som selskabet er forpligtet af

Omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 2 (nykloakering)

- Spildevandsselskaber kan ved nykloakering alene indregne udgifter i bidragene til forhøjelse, som er nødvendige for at nå det serviceniveau, som selskabet er forpligtet af.

Tre projekttyper

NYTTE

Projekttype 1

Omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1

HØJERE NIVEAU

Projekttype 2

Omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2

VANDLØB FREMMEDE GRUND

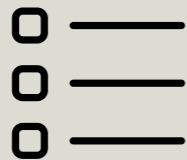
Projekttype 3

Omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3

Omkostningsfordeling

Efter omkostningsbekendtgørelsen

Projekttype 1

Forholdsmæssig
omkostningsfordeling efter
nytte

Projekttype 2

Tredjemand betaler
meromkostninger

Projekttype 3

Begrundelse for eventuel
betaling til tredjemand

Tre projekttyper

NYTTE

Projekttype 1

Omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1

HØJERE NIVEAU

Projekttype 2

Omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2

VANDLØB FREMMEDE GRUND

Projekttype 3

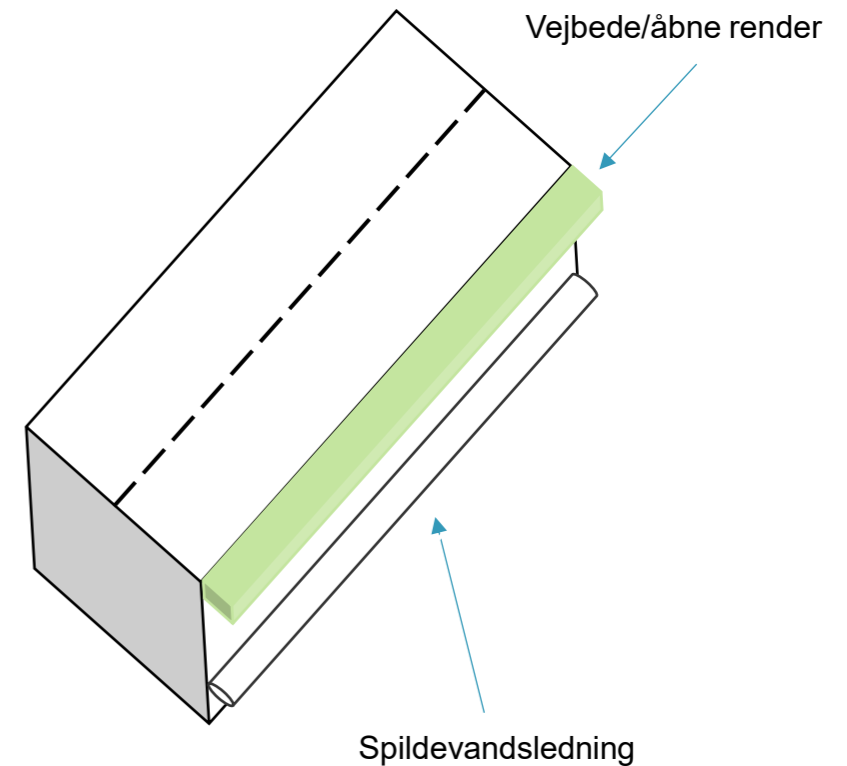
Omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3

Projekttype 1

Eksempel

Alle projekter med nytte for både forsyningen og andre parter uanset ejerskab (kan også være to spildevandsselskaber i samarbejde)

- 1) Forsyningen etablerer vejbede for at opfylde sine forpligtelser – fx hæve serviceniveauet. Vejbedene håndterer fx også vejvand, som er andres ansvar

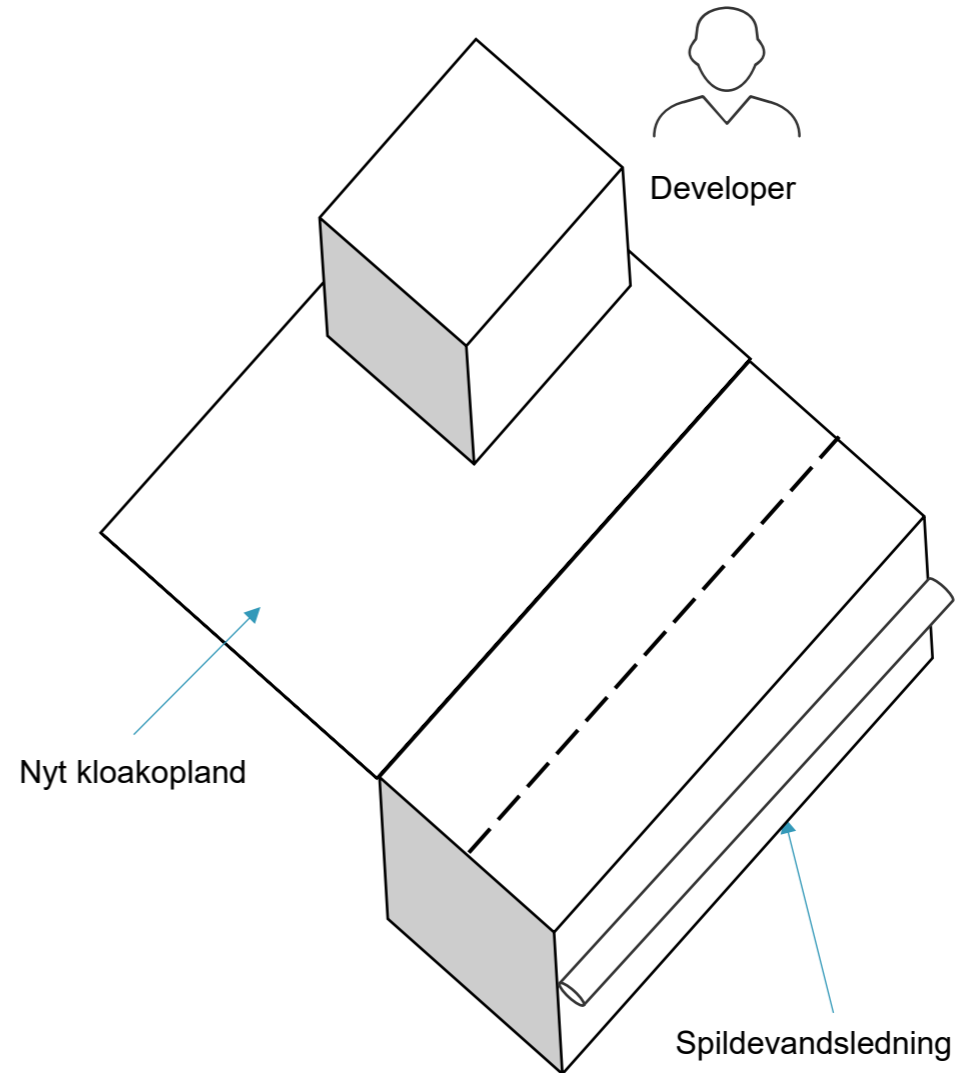
Projekttype 2

Eksempel

- 1) Spildevandsplanen fastsætter et serviceniveau på T5, eller
- 2) tilslutningstilladelsen fastsætter en befæstelsesgrad på 50 %

Developer ønsker at byggemodne til et serviceniveau på > T5 (fx T100) eller befæste mere end 50 %.

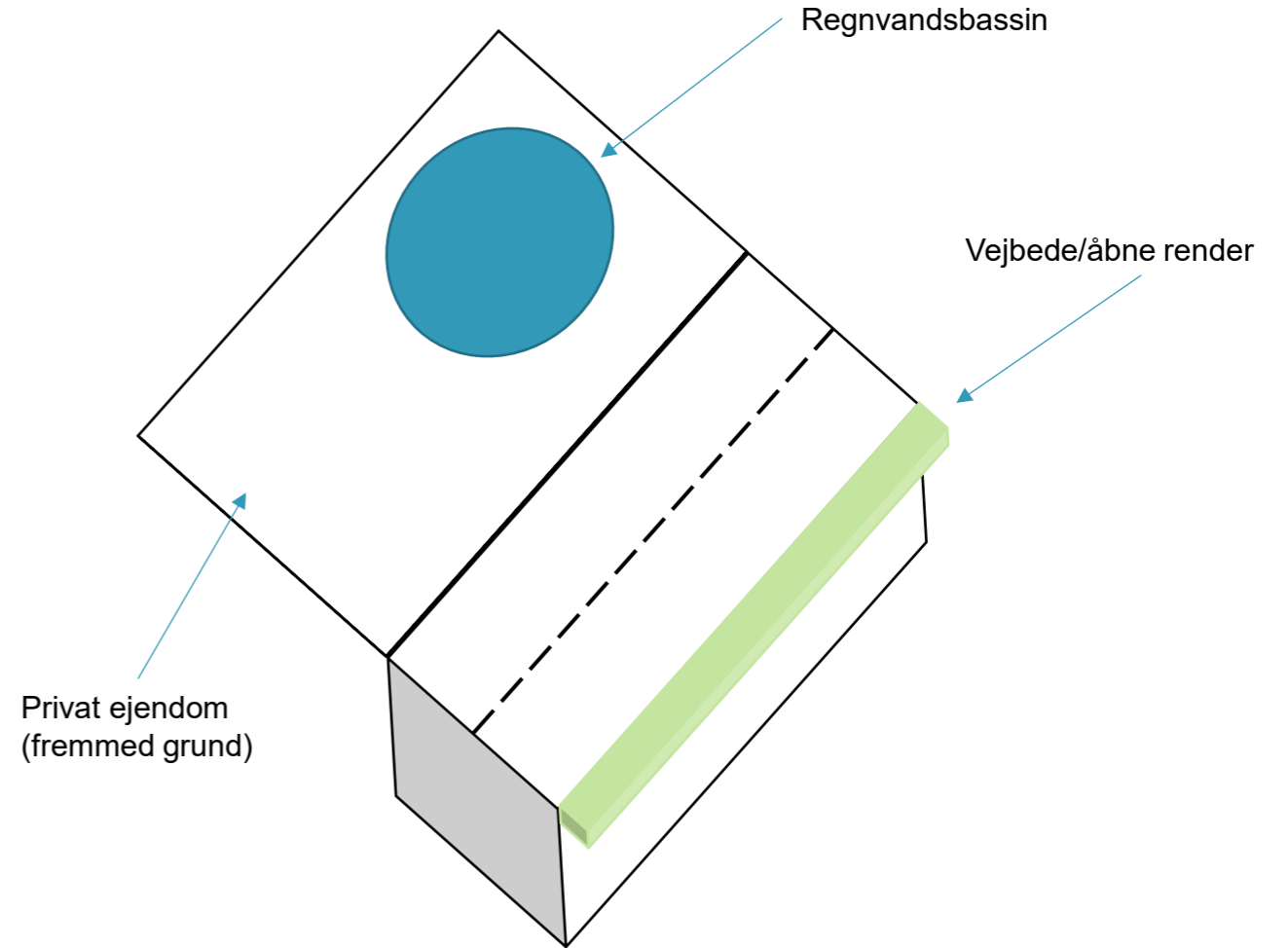
Forsyningen etablerer mod betaling af meromkostningerne en dyrere løsning for at imødekomme developers ønsker

Projekttype 3

Eksempel

- 1) Forsyningen etablerer et regnvandsbassin på en fremmed grund, hvor grundejeren ikke har nytte af bassinet, eller
- 2) Forsyningen laver vejbede/åbne render i en vejmatrix, hvor ingen andre har nytte af anlæggene (kan fx være vejmyndigheden på offentlige veje)

Råden over vejarealer

Vejlovens § 80, stk. 1

- Tilladelse til benyttelse af offentlige vejarealer til andre formål end trafikale formål
- Vejmyndigheden skal lægge særlig vægt på de forhold, der er omfattet af vejlovens § 1. Det indebærer fx, at vejmyndigheden også kan tillægge klimamæssige forhold betydning

Vejlovens § 82

- Tilledning af spildevand og overfladevand til offentlige veje eller disses grøfter eller ledninger kræver tilladelse

Klimaprojekter i vejarealer

Aktører

**Myndigheds-
behandling**

Økonomi

**Areal- og
rettigheds-
erhvervelse**

Klage

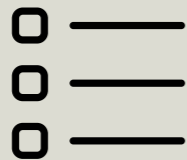
Eksempler

**Udvalgt
praksis**

Omkostningsfordeling

Efter omkostningsbekendtgørelsen

Projekttype 1

Forholdsmæssig
omkostningsfordeling efter
nytte

Projekttype 2

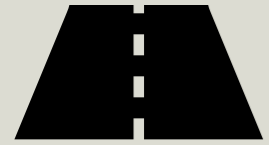

Tredjemand betaler
meromkostninger

Projekttype 3

Begrundelse for eventuel
betaling til tredjemand

Klimaprojekter i vejarealer

Aktører

**Myndigheds-
behandling**

Økonomi

**Areal- og
rettigheds-
erhvervelse**

Klage

Eksempler

**Udvalgt
praksis**

Tilladelser

Vejlovens § 80

- Benyttelse af offentlige vejarealer til andre formål end trafikale formål kræver tilladelse
- Tilladelsen vil normalt indeholde vilkår, der både regulerer arbejdets udførelse, men også hvilke rettigheder og forpligtelser der fremadrettet skal gælde for anlægget i vejarealet

Aftaler

Aftaler efter vejlovens § 8, stk. 3

- Aftaler om etablering af LAR-anlæg
- Aftalekonstruktionen kan enten udmønte sig i :
 - En **brugsretsaftale**, hvor kommunen og forsyningsselskabet får en almindelig adgang til grundejers areal, eller
 - Rettigheden kan stiftes ved en **servitut/deklaration**, der giver kommunen og forsyningsselskabet en begrænset og særlig råden over arealet

Ekspropriation

Vejlovens §§ 96-97

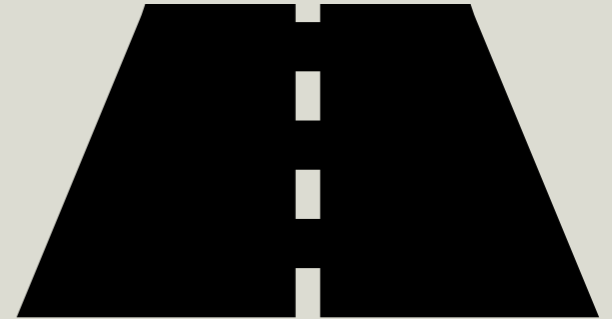
- Ekspropriationshjemmel
- Efter vejlovens § 97, stk. 1, kan der eksproprieres til *“nyanlæg, udvidelse og ændring af bestående anlæg, tilbehør og nødvendige supplerende foranstaltninger.”*
 - Reglen kan anvendes til at ekspropriere til anlæg mv., som varetager de formål, vejmyndighederne kan varetage efter vejlovens § 1
 - Dette omfatter fx klimarelaterede afværgeforanstaltninger, som er knyttet til vejanlægget, fx afvanding

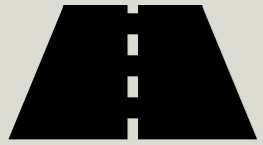

Gæsteprincippet

Vejlovens § 77

- Forsyningens anlæg, fx vejbede, er som udgangspunkt gæster i vejen, jf. gæsteprincippet i vejlovens § 77, stk. 1
- Andet kan aftales, jf. vejlovens § 77, stk. 2

Klimaprojekter i vejarealer

Klage

Vejlovens § 132

- Kommunalbestyrelsens afgørelser efter vejloven kan påklages til transportministeren for så vidt angår retlige spørgsmål
 - Afgøres af Vejdirektoratet
- Vejmyndighedens ekspropriationsbeslutning efter vejlovens § 102 kan påklages til transportministeren
- Ikke opsættende virkning

Klimaprojekter i vejarealer

Aktører

**Myndigheds-
behandling**

Økonomi

**Areal- og
rettigheds-
erhvervelse**

Klage

Eksempler

**Udvalgt
praksis**

Eksempel

LAR-bede i Odense Kommune

Kilde: [LAR-bede eller regnbede \(odense.dk\)](http://odense.dk)

Eksempel

Skybrudsvej – Istedgade

ISTEDGADE

Ved tørvejr vil regnbede fungerer som grønne strøg gennem byen. Fordampning fra bevoksningen vil samtidig kunne give en afkølede effekt i perioder med høje temperaturer.

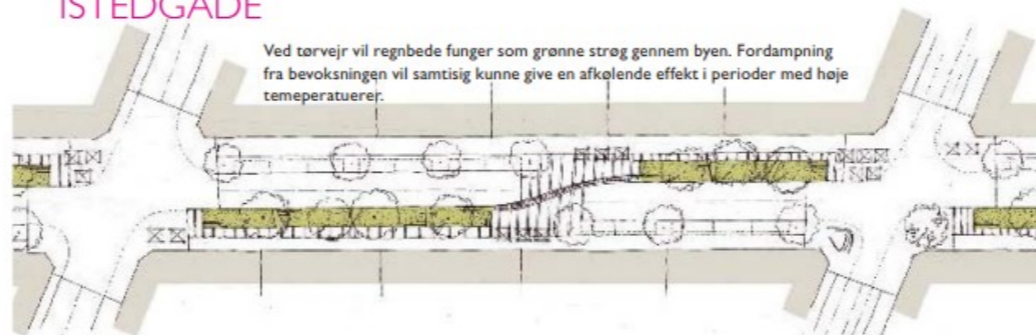

Fig. xxxb Ved hverdagsregn fyldes vandrender med vand og skaber et dynamisk element i byen.

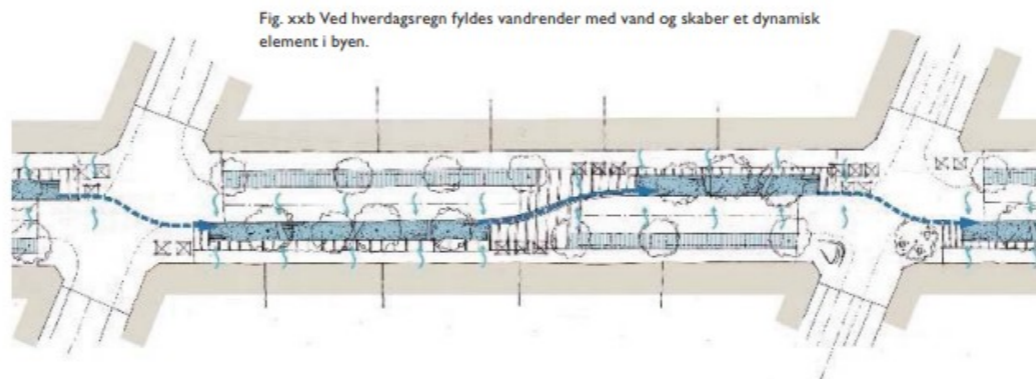
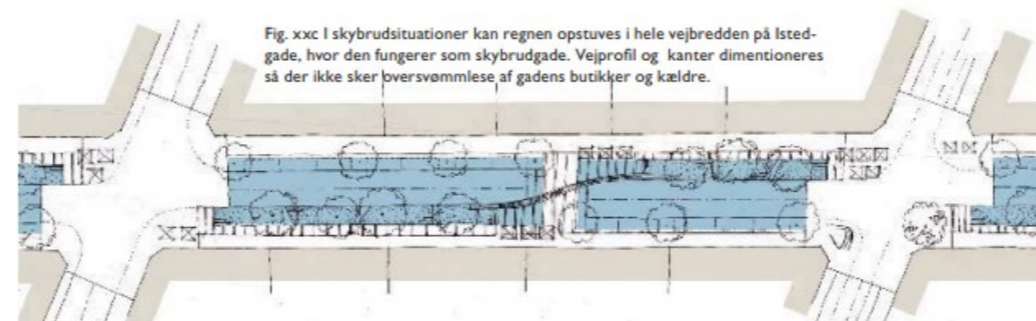

Fig. xxxc I skybrudssituationer kan regnen opstives i hele vejbredden på Istedgade, hvor den fungerer som skybrudsgade. Vejprofil og kanter dimensioneres så der ikke sker oversvømmelse af gaden butikker og kældre.

LADEGÅRDS Å, FREDERIKSBERG ØST OG VESTERBRO

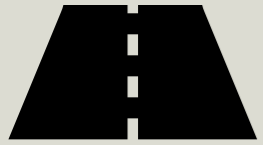
TØRVEJR

HVERDAGSREGN

SKYBRUD

Klimaprojekter i vejarealer

Praksis

Højesterets dom af 27. november 2009 i sag 435/2008 (2. afd.) – **U 2010.570 H**

- Kan gæsteprincippet finde anvendelse i klimaprojekter i vejarealer?

- Afgørende, at det er hensyn, som kan varetages af vejmyndigheden
- Hensynet til vejens forhold til omgivelserne → kan også indebære miljø- og klimahensyn
- Underordnet om vandløbsmyndigheden skal varetage samme hensyn

Praksis

Transportministeriets afgørelse af 25. september 2023, sagsnr. 2022-4263

- Hvor langt strækker gæsteprincippet sig i klimatilpasningsprojekter i vejarealer?

- Alene miljø- eller klimamæssige hensyn er ikke nok
- Der skal være et vejteknisk, trafikalt eller færdselsmæssigt behov for at gæsteprincippet kan finde anvendelse
- Klimasikringsprojekter kan også have vejformål
- Konkret vurdering

Praksis

Vejdirektoratets afgørelse af 16. september 2020, sagsnr. 20/09857

- Er en beslutning om klimatilpasning af en vej en afgørelse eller faktisk forvaltningsvirksomhed?

- Vejlovens § 8, stk. 1 → vejmyndighedens ansvar at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver
- Indebærer også klimatilpasning af vejene
- Faktisk forvaltningsvirksomhed (kan ikke påklages)

Spørsmål

Dir: +45 3334 4357
Mob: +45 5234 4357
E-mail: ttb@horten.dk

Tue Trier

Director, advokat (L)

Tue Trier er specialiseret inden for miljøret og generel offentlig ret. Herunder rådgiver han bl.a. i forvaltningsret – men også i mere specialiserede miljøretlige områder som vejura, ekspropriation og forsyning.

Tue har stor erfaring med at rådgive både offentlige myndigheder og organisationer samt private virksomheder og i den forbindelse også med førelse af rets- og klagesager på det offentligretlige område. Rådgivningen dækker løbende problemstillinger for klienter samt førelse af sager ved forskellige administrative myndigheder og klageinstanser samt domstolene. Tue rådgiver desuden i forbindelse med større infrastrukturprojekter.

Derudover har Tue betydelig erfaring med ekspropriation, hvor han rådgiver inden for alle de retlige aspekter af området. Det gælder både i forhold til afklaring af, hvorvidt et indgreb udgør ekspropriation og hvilke konsekvenser det kan medføre og i forhold til gennemførelse af ekspropriationer, herunder både spørgsmål om lovlighed og erstatningsfastsættelse. Tue har tidligere bistået offentlige anlægsmyndigheder, kommuner og private virksomheder i ekspropriationssager og har i den forbindelse mødt for samtlige af landets takserende myndigheder – både på det kommunale og det statslige område.

Tue er en meget erfaren oplægsholder og underviser bl.a. for VEJ-EU, JUC, Landinspektørforeningen, på Hortens egne kurser, ligesom han tidligere igennem en længere årrække har været ansat som ekstern underviser i forvaltningsret på Københavns Universitet.

Karriere

Møderet for landsret, 2022
Director, advokat, Horten, 2022
Advokat, Horten, 2018
Specialist, COWI, 2017-2018
Advokat, Bech-Bruun, 2015-2017
Advokatfuldmægtig, Bech-Bruun, 2012-2015
Ekstern underviser i Forvaltningsret, Københavns Universitet, 2012-2016

Uddannelse

Cand.jur., Københavns Universitet, 2012

Specialer

Offentlig ret
Miljøret planret & byggeret
Retssager